

MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI V NEMOCNIČNÍM PROSTŘEDÍ

2. část

I ve zdravotnických zařízeních se lze setkat se situacemi, kdy agresivní chování některých jedinců přerůstá z verbálního napadení do fyzického, které může způsobit újmu na zdraví nejen zdravotnickému personálu, ale i pacientům. Skloubit bezpečnostní a režimová opatření např. s běžným ambulantním provozem není ve zdravotnictví jednoduché.

Mezi „nejrizikovější“ pracoviště patří Emergency - Pohotovostní a úrazová ambulance – a psychiatrické oddělení. Na ostatních klinických odděleních se jedná spíše o ojedinělé případy.

O problematice mimořádných událostí ohrožující bezpečnost osob v nemocničním prostředí jsme hovořili s vedoucím Odboru bezpečnosti a krizového řízení ÚVN Ing. Jiřím Hájkem.

Minule jsme psali o velkém cvičení zaměřeném na ochranu osob před ozbrojeným útočníkem, které v Ústřední vojenské nemocnici proběhlo na počátku srpna. Jaké další metodické návčky krizových situací provádíte se zaměstnanci ÚVN?

Návčik považujeme za velmi důležitý. Nejen v rámci nemocnice provádíme praktické návčky, ale zapojujeme se i do návčků, které pořádají ve své působnosti zástupci Integrovaného záchranného systému hl. města Prahy.

Pro zaměstnance ÚVN se snažíme každý rok vybrat některý z metodických návčků, který by odpovídal reálné krizové situaci. Cílem těchto návčků je prověřit praktickou činnost personálu a připravenost nemocnice k řešení dané mimořádné události.

Mezi takové návčky můžeme počítat např. hromadný příjem zraněných osob, návčik příjmu pacienta s vysoce nakažlivou nemocí, procvičujeme i vybrané typy havárií, kdy prověřujeme činnost vyplývající z vnitřního havarijního plánu, v rámci požární bezpečnosti prověřujeme požární evakuaci osob či praktické cvičení hašení požáru za pomoci místní požární jednotky Hasičského záchranného sboru hasičské stanice č. 2 Petřiny.

Naposledy to byl již zmíněný a v nemocničním prostředí ojedinělý návčik ochrany osob při napadení agresivním a ozbrojeným útočníkem, který jsme provedli ve spolupráci s Policií ČR. Tohoto cvičení se zúčastnilo

cca 120 osob z řad zaměstnanců ÚVN a Policie ČR včetně tří kaskadérů - útočníků.

Tomuto návčiku předcházela řada odborných i praktických seminářů, které měly za cíl vysvětlit postupy činností nejen personálu nemocnice, ale i postupy policie, která zasahuje proti ozbrojenému útočníkovi.

Zabýváte se problematikou bezpečnosti také v souvislosti s terorismem?

Ano, v rámci fyzické bezpečnosti se zabýváme touto problematikou, a to ve spolupráci s příslušnými bezpečnostními složkami, do jejichž působnosti tato činnost spadá. Zde se snažíme uvádět do praxe příslušná bezpečnostní a režimová opatření, která mají za cíl minimalizovat rizika ohrožující bezpečnost nejen našich pacientů, návštěv, ale i personálu nemocnice.

Dále se podílíme, ve spolupráci s Integrovaným záchranným systémem, na koordina-

ci činností při plánování opatření k odvrácení mimořádných událostí a řešení krizových situací, které svým charakterem zasahují i do činnosti nemocnice.

Při mimořádných událostech mohou být kromě zdravotnického personálu ohroženi i běžní pacienti, kteří však nijak vyškoleni nejsou. Co byste poradil jim, jak se mají v takovém případě nejlépe zachovat?

Uvedu několik základních rad, platných při mimořádných událostech:

1) Nejjednodušší způsob obrany je útěk.

Pokud existuje možnost útěku, tak utíkejte. Abyste mohli utéct, je důležité vědět, kde jsou únikové východy a jak se nejrychleji dostat do bezpečí. Zjistěte si, které schodiště je zamčené a které volné. Utíkejte, i když je cesta komplikovaná. Hlavní je dostat se mimo zónu přímého rizika ohrožení. Nestarejte

se o své věci. Pokud to jde, pomozte druhým. Cestou informujte o nebezpečí ostatní a vybízejte je k opuštění prostoru, pokud to situace umožňuje, zabraňte jim vstup do nebezpečné zóny. Jestliže s vámi nepůjdou, nestarejte se o ně. Držte se mimo nebezpečnou zónu. Do místa incidentu se nevracejte. Volejte policii mimo nebezpečnou zónu a poslouchejte jejich pokynů.

2) Pokud situace nedovoluje utíkat do bezpečného prostoru, pak se někam schovejte.

Nejlepší úkryt je ten, kam útočník nevidí. Jinými slovy, mimo přímý vizuální kontakt s útočníkem. Pozor na dveře, které jsou prosklené a na skryš, která se může stát pastí. Snažte se zůstat v klidu, chladná hlava vám pomůže vymyslet únikový plán, jednejte rychle. Vyberte vhodné místo, kde se můžete bezpečně schovat. Pokud to bude možné, zamkněte dveře a vytvořte před ně překážku (barikádu) pomocí předmětů, které stíží útočníkovi vstup do místnosti. Vypněte zvuk i vibrace telefonu, nezůstávejte v prostoru dveří, skrčte se k zemi, pošlete SMS. Jestliže je možné mít v místnosti tmou, pak zhasněte světlo. Čekejte na příchod policie. Čekejte na signál o bezpečném prostoru.

3) Poslední možností je boj.

Ačkoliv je to až ta poslední možnost, budete na ni připraveni. Zatímco se budete schovávat, přemýšlejte, jak se můžete bránit pro případ, že k vám přijde útočník. Vaším cílem bude útočníka rozhodit nebo zneškodnit. Důležité je odhodlání a agrese. Využijte moment překvapení. I křik nebo házení věcí může pomoci útočníka vyvést z míry, odvrátit jeho pozornost nebo ztratit koncentraci, při které se pak bude hůře soustředit na útok vedený vůči ohroženým osobám.

Je potřeba zdůraznit, že uvedené rady se týkají jen skutečně mimořádných situací.

V ÚVN působí Rescue tým. O co se jedná?

Rescue tým je novinka, která si teprve získává v systému ochrany své místo.

Koncept Rescue Task Force jsme převzali z USA, zejména díky větším zkušenostem tamní policie a zdravotníků s touto problematikou. Zjednodušeně jde o zařazení zdravotníků do zásahového týmu (v druhém sledu, první tým má jediný cíl

– eliminaci útočníka). Cílem je včasné poskytnutí zdravotní péče - život zachraňujících léčebných intervencí. V zásadě jde o to, že oběti aktivních útočníků, teroristů, šílených střelců apod. mají nejčastěji penetrující (pronikavá) poranění – střelná, bodná, střepinová apod. Můžeme vlastně říct, že se jedná o válečná poranění. Ze zkušeností z bojových operací víme, že taková zranění bez rychlé pomoci způsobují smrt během pár minut, a to na masivní zevní krvácení (zejména končetinové), na udušení (obstrukce dýchacích cest) nebo na tenzní pneumothorax. Tato zranění jsou sice života ohrožující, ale v případě, že se ke zraněnému dostane včas zkušený zdravotnický personál, který je schopen poskytnout první pomoc, pak lze minimalizovat ztráty na životech.

Doba se mění a s ní i hrozby spojené s četností a brutalitou útoků, z toho plyne, že se musí změnit i přístup zdravotnických složek k těmto rizikům.

